

Planter

Ryd op i kemirummet

Start året med at gennemgå dit kemirum, og ryd op igen før høst, når vækstsæsonen er slut. Så undgår du ubehagelige overraskelser og store bøder ved kontrol - og du er sikret mod fejlsprøjtning. KemiTjek App er en nem måde at komme i gang på.

Manual Opdateret 21. februar 2022

Tal som SEGES har modtaget fra Landbrugsstyrelsen (pr. januar 2022) viser, at mellem 20 og 25 pct. af landbrugsvirksomheder ved kontrol har forbudte midler i deres kemirum. Dette tal er desværre ret konstant over de senere år. Der er primært tale om 'for gamle' midler med dansk etikette. Minimum-bødestørrelsen for opbevaring af et ulovligt dansk middel er 5.000-10.000 kr., men hvis midlet indeholder aktivstoffer, som er forbudte i EU, er minimums-bødestørrelsen kr. 15.000-20.000. Bødestørrelsen stiger desuden med stigende mængde af ulovlige midler. Det kan derfor altid betale sig at tjekke sit kemirum og få bortskaffet de ulovlige midler.

Orden forebygger fejl

Der sker desværre hvert år et antal afgrødeskader eller bortsprøjtninger af afgrøder som følge af, at et forkert ukrudtsmiddel er blandet i tanken. Det er derfor altid en god idé at holde orden i kemikalierummet. En opdeling og placering af midlerne, efter hvilke(n) afgrøde(r) de kan anvendes i, f.eks. sådan at midler til raps holdes separat fra midler til kornafgrøder, kan være en sikkerhedsforanstaltning til at undgå fejlsprøjtninger.

Billede 1. God orden sikrer overblikket i kemirummet og forebygger fejltagelser ved påfyldning af planteværnsmidler. Sæt nyindkøbte midler bagest på hylderne, så de ældre midler er synlige og bliver brugt op først.

Tjek dit kemirum to gange om året

Det anbefales, at du tjekker dit kemirum to gange om året - f.eks. i vinterperioden og igen om sommeren efter endt sprøjtesæson. Skriv en lagerliste, eller brug lagerfunktionen i Mark Online (se nedenfor), så du kan få dem sat ind i sprøjteplanen inden udløbsdato. Derved undgår du at blive fanget med ulovlig kemi, som du ikke har været opmærksom på.

Der er flere forskellige værktøjer, som du kan bruge, når du tjekker din kemibeholdning. [Du kan f.eks. bruge positivlisten i Middeldatabasen](#), som altid er opdateret og er gratis at anvende. Den nemmeste måde er dog at bruge app'en [KemiTjek](#).

KemiTjek App

[KemiTjek](#) giver dig mulighed for at scanne stregkoden på emballagen og med det samme få svar på, om midlet er lovligt at anvende og opbevare. Er der ingen stregkode på dunken, kan du i stedet indtaste midlets registreringsnummer. KemiTjek findes både til Android-baserede mobiltelefoner og tablets og til iOS-baserede enheder (iPhone og iPad).

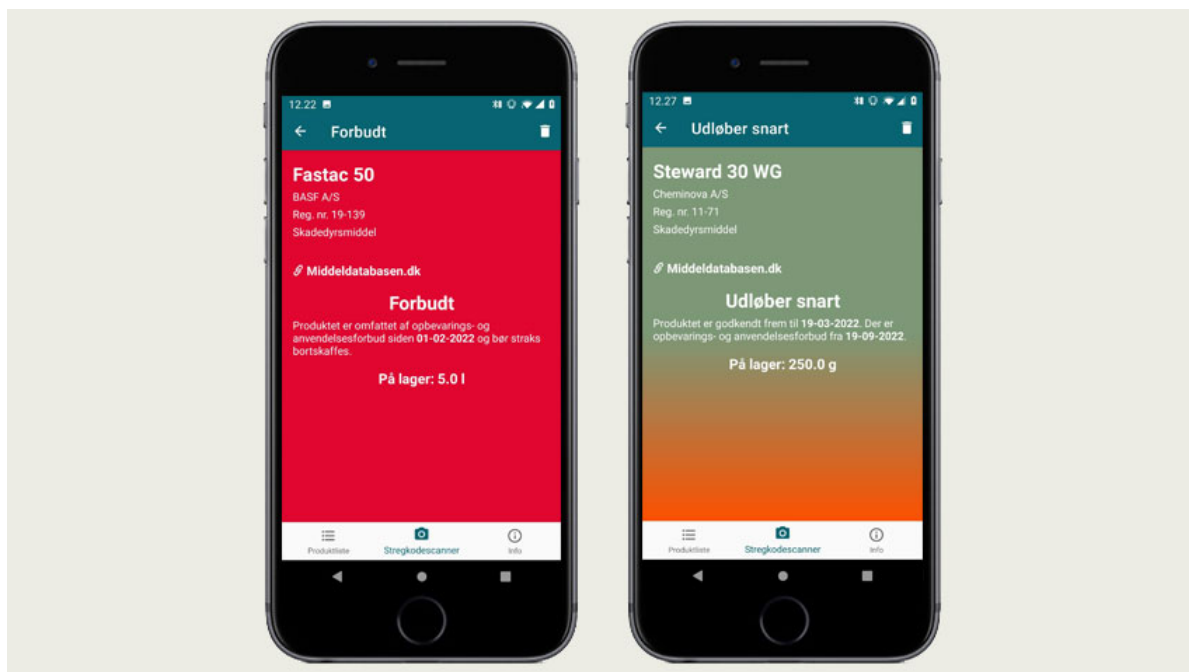
App'en koster i 2022 kr. 449 pr. bruger om året. [Bestil KemiTjek via vores online-bestilling.](#)

Et par tips vedr. KemiTjek

Når du scanner en stregkode med KemiTjek, får du en grøn skærm, hvis midlet er godkendt. Grøn betyder altså "fred og ingen fare". Hvis midlet er ved at blive forbudt, får du en rød skærm, og hvis midlet allerede er forbudt, får du en mørkerød skærm. Endelig får du en skærm med farveskift fra grøn til rød, hvis du har scannet et produkt, som lige nu er godkendt, men som vi ved bliver forbudt inden for en forholdsvis kort periode. Se to eksempler på skærbilleder på billede 2.

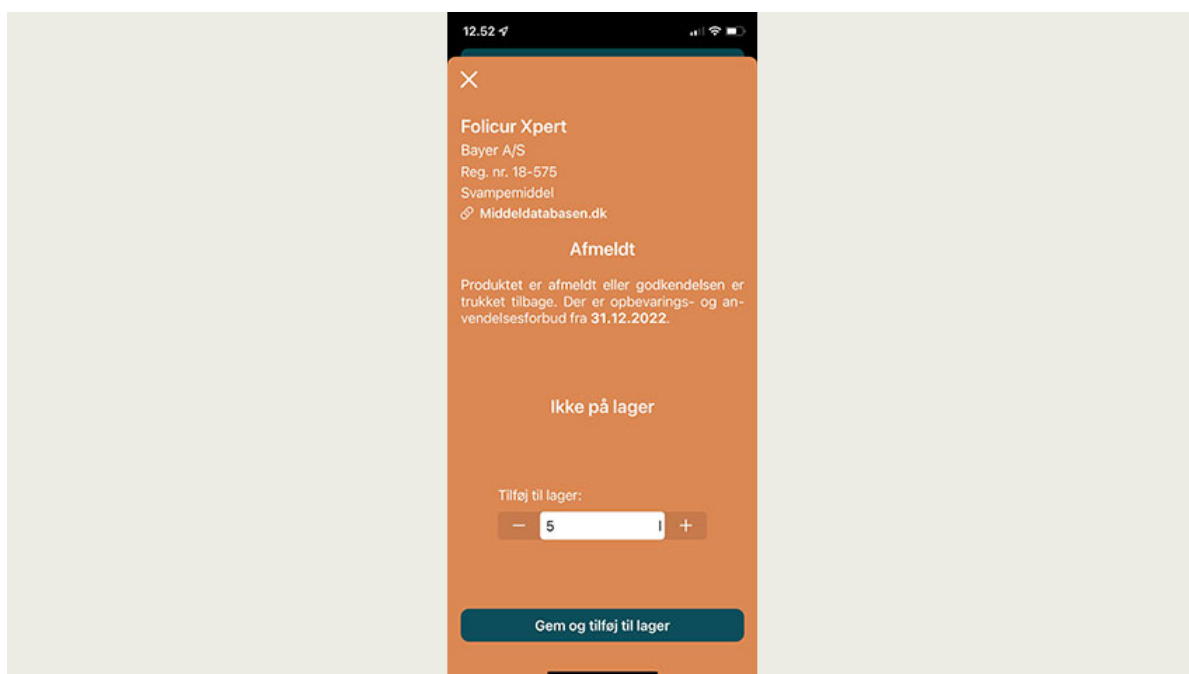
Flere bliver usikre, hvis der kommer en grøn skærm uden farveskift, og der står, at godkendelsen snart udløber. Dette skal du ikke være, fordi midlet formentlig får en ny godkendelse, eller godkendelsen bliver forlænget. Så grøn skærm betyder "tag det roligt her og nu".

Billede 2. Venstre side: Skærbillede fra KemiTjek ved scanning af etiketten for Fastac 50 med reg.nr. 19-139. Rød skærm betyder, at midlet bliver forbudt inden for en angiven periode, mens mørkerød skærm (som her) betyder, at midlet allerede er forbudt og skal bortskaffes. Højre side: Steward 30 WG scannet før 20. marts 2022 viser en skærm, som skifter farve fra grøn til rød. Dette betyder, at midlet lige nu er lovligt, men at det bliver forbudt inden for en forholdsvis kort periode, her den 20. september 2022. Scanner du samme produkt efter 20. marts 2022, bliver skærmen i stedet rød eller mørkerød. Grøn skærm, som ikke er vist her, betyder, at midlet stadig kan opbevares og anvendes lovligt.

KemiTjek og lagermodulet i Mark Online

Hvis du knytter KemiTjek til din bedrift (gøres ved at vælge Info, Vælg bedrift), så kan du lave lageropgørelse samtidig med, at du scanner dine produkter på lageret. Billede 3 viser et eksempel herpå, hvor beholdningen af Folicur Xpert angives.

Billede 3. Hvis du har knyttet KemiTjek til din bedrift, kan du bruge app'en til at gøre status over din lagerbeholdning.

 ger du FarmTracking til at føre din sprøjtejournal, vil produkterne automatisk blive taget fra dit kemilager, og din konsulent kan følge med i,

hvad du har stående på lageret. Dette er en ny funktion i KemiTjek, som er blevet tilgængelig i 2021. App'en fungerer dog også fint, selv om du ikke måtte ønske at bruge lagermodulet.

Vær også opmærksom på skærmen "Produktliste". Produkterne i listen markeres med samme farver som kemiTjek viser. Dermed er det muligt at få et hurtigt overblik i sæsonen, så du sikrer at bruge midler, der har en udløbsdato.

I 2022 forbydes yderligere 18 produkter

Der er 61 produkter, som enten er blevet forbudte i starten af 2022 eller som bliver det i løbet af de næste par år. 18 produkter bliver forbudte inden udgangen af 2022. Dette er status i skrivende stund, men der kan faktisk godt komme flere til. Det er derfor, vi anbefaler KemiTjek, som hele tiden er opdateret. [Navne og registreringsnumre for de 61 produkter fremgår af dette Excel-ark](#). Blandt produkter som bliver forbudte er nogle meget anvendte [triazol-svampemidler](#). Disse bliver i løbet af 2022 erstattet af nye midler som hedder næsten det samme, men som har andre registreringsnumre. Vær derfor opmærksom både på navn og registreringsnummer når du tjekker din beholdning.

Hvor finder jeg registreringsnummeret?

I nogle tilfælde skal du bruge midlets registreringsnummer (reg.nr.) for at afgøre, om det er lovligt eller ej. Nummeret består af to tal adskilt af en bindestreg - f.eks. har vækstreguleringsmidlet Terpal fra firmaet BASF, reg.nr. 19-4. Den første del af nummeret angiver firmaet. F.eks. har alle midler fra Syngenta et registreringsnummer, som starter med 1, mens BASF-produkter har et nummer, som starter med 19 osv. Du finder registreringsnummeret på etikettens hovedside. Ud for registreringsnummeret står der Ukrudtsmiddel nr. xx-yyy, Svampemiddel nr. xx-yyy, Insektmiddel nr. xx-yyy eller Vækstreguleringsmiddel nr. xx-yyy. Se billede 4 med et eksempel nedenfor.

Billede 4. Udsnit af etiketten for insektmidlet Avaunt 150 EC, der bliver forbudt den 20. september 2022. Avaunt 150 EC fra FMC har registreringsnummeret 11-68.

Brug de ældste midler først

Som konsekvens af, at det kan blive ulovligt at opbevare lovligt indkøbte midler, kan det være fornuftigt at "købsdatomærke" plantebeskyttelsesmidler, så man sikrer sig, at de ældste produkter altid bliver anvendt først. Når du skal lægge nyindkøbte midler ind på lageret, så sæt dem ind bagest på hylderne.

Køb ikke mere end du kan bruge op

Da en del midler i den kommende tid får nye navne og registreringsnumre, bliver de "gamle udgaver" forbudte inden for en overskuelig fremtid. Det anbefales derfor fremover, at man ikke køber mere ind, end man kan bruge op inden for 1 eller maks. 2 sæsoner. I modsat fald risikerer man at "brænde inde" med produkter, som bliver ulovlige, inden de kan bruges op.

Tjek at etiketten er dansk og sidder godt fast

Alle pesticider skal være forsynet med en dansk etikette for, at de må bruges i Danmark. Hvis du ved en fejl har fået udleveret en dunk med udenlandsk etikette, bør du straks levere den tilbage og bede om en dunk med dansk etikette. Dette burde ikke kunne ske, men er alligevel sket nogle få gange. I flere tilfælde er der sket det, at den danske etikette har siddet løst og er faldet af, og nedenunder har der siddet en udenlandsk etikette. Det er meget problematisk, for så opfatter kontrollen det som et ulovligt importeret udenlandsk middel.

Der er givet ret store bøder for opbevaring af dunke, hvor etiketten er helt eller delvist faldet af. Dette sidestilles af kontrollen med opbevaring af ulovlige midler. Vær derfor særligt opmærksom på, at etiketten sidder godt fast på dunken, og fastgør den med solid tape, hvis den sidder løst.

Billede 5. Lovligt indkøbt dunk med en løstsiddende dansk etikette (se rød pil), som er i alvorlig fare for helt at falde af dunken. Nedenunder den danske etikette sidder i dette tilfælde en tysk etikette (tysk produkt navn er Discus), som er ulovlig på danske pesticider.

Håndtering af ulovlige midler

Finder du produkter, som er ulovlige, så skal de bortskaffes straks. Aflever dem på den lokale modtageplads for farligt affald. Og sørg for sikker transport til modtagepladsen. Der er flere eksempler på, at folk har gjort forbudte midler klar til bortskaffelse, hvorefter kontrolløren uventet kommer og finder alle ulovlige midler pænt samlet inden for døren i kemirummet! Det er ærgerligt, for der er bødestraf også i sådanne tilfælde trods de gode intentioner.

Håndtering af midler, som snart bliver ulovlige

Finder du midler, som bliver ulovlige inden for kort tid, kan du måske nå at bruge dem op, inden de bliver forbudte. Stil dem for sig selv i kemirummet og aflever f.eks. en seddel med midlernes navne og registreringsnumre til din planteavlskonsulent, som kan anviser den bedste og mest sikre anvendelse af disse midler. Bruger du KemiTjek, kan du som ovenfor nævnt føje dem direkte til dit lager inde fra app'en. Og HUSK så at få

dem bortskaffet, hvis du alligevel ikke får brugt dem op!

Læs også: [Management i kemikalierummet](#)

Emneord

Håndtering af pesticider

Pesticider

Plantebeskyttelse

+1

Publiceret: 13. januar 2020

Opdateret: 21. februar 2022

Vil du vide mere?

Jens Erik Jensen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

jjj@seges.dk

+45 2171 7706

Poul Henning Petersen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

php@seges.dk

+45 2010 2297

Carsten Fabricius

Landskonsulent, Afdelingsleder

SEGES

cars@seges.dk

+45 2924 5175

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

